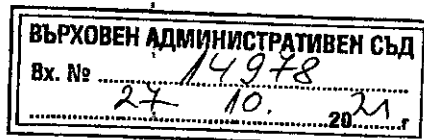

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

ГП № 3434/21 Г.
26. 10. 2021 Г.
гр. София

ДО
ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА
КОЛЕГИИТЕ ВЪВ ВЪРХОВНИЯ
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

ИСКАНЕ

от

ИВАНТЕШЕВ - ГЛАВЕН ПРОКУРОР НА РБ

ОТНОСНО: Приемане на тълкувателно решение по въпроса:

Представлява ли стажът по чл. 294, ал. 1 от Закона за съдебната власт, който полагат дипломираните юристи по специалност „Право“, част от „срока на обучение“ и смятат ли се те за учащи по смисъла на чл. 82, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване?

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

След запознаване с практиката на Върховния административен съд (ВАС) във връзка с приложението на чл. 82, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) относно изплащане на наследствена пенсия във връзка с чл. 34, ал. 4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), чл. 294 и следващите от Закона за съдебната власт (ЗСВ), чл. 42 от Закона за висшето образование (ЗВО) се констатира противоречиво произнасяне на съда относно дължимостта на наследствена пенсия по отношение на завършили висше образование лица по специалността „Право“, които са със статут „стажант-юрист“ в 6-месечния срок по чл. 294, ал. 1 от ЗСВ.

Част от съставите на ВАС приемат, че в хипотезата на чл. 82, ал. 1, изр. 1 от КСО, юристи със завършено висше образование и статут на стажант-юристи по ЗСВ, не са „учащи се“ по смисъла на пенсионното законодателство и наследствена пенсия не се полага в този случай.

В този смисъл са решения на ВАС по следните дела:

Решение № 358 от 10.01.2018г. на ВАС по адм. д. № 7943/2017г., VI отд.;
Решение № 11187 от 18.07.2019г. на ВАС по адм. д. № 9406/2018г., VI отд.;
Решение № 10809 от 06.08.2020г. на ВАС по адм. д. № 1744/2020г., VI отд.;
Решение № 13833 от 09.11.2020г. на ВАС по адм. д. № 3783/2020г., VI отд.;
Решение № 15620 от 16.12.2020г. на ВАС по адм. д. № 6847/2020, VI отд.;
Решение № 12773 от 15.10.2020г. на ВАС по адм. д. № 9628/2020г., VI отд.;
Решение № 6367 от 27.05.2021г. на ВАС по адм. д. № 1724/2021г., VI отд.;
Решение № 6106 от 20.05.2021г. на ВАС по адм. д. № 3568/2021г., VI отд.;
Решение № 7411 от 18.06.2021г. на ВАС по адм. д. № 5647/2021 г., VI отд.;

Друга част от съставите на ВАС приемат, че със стажа по чл. 294, ал. 1 от ЗСВ продължава професионалното обучение на дипломираните студенти по специалността „Право“ и е налице обучение по смисъла на чл. 82, ал. 1, изр. 3 от КСО (ред. в сила от 01.01.2017г.). Поради това считат, че стажът по чл. 294, ал. 1 от ЗСВ се включва в срока на обучение до полагане на задължителния изпит за правоспособност, през което време наследствената пенсия е дължима. Съставите на ВАС, поддържащи това становище приемат, че е налице конкуренция на общ и специален закон (чл. 82, ал. 1 от КСО вр. чл. 45 от Закона за висшето образование (ЗВО) и чл. 294 от ЗСВ), поради което приложение следва да намери специалния закон.

В този смисъл са решения на ВАС по следните дела:

Решение № 6393 от 02.06.2015г. на ВАС по адм. д. № 477/2015г., VI отд.;
Решение № 1301 от 08.02.2016г. на ВАС по адм. д. № 7765/2015г., VI отд.;
Решение № 5405 от 09.05.2016г. на ВАС по адм. д. № 8631/2015г., VI отд.;
Решение № 4803 от 21.04.2016г. на ВАС по адм. д. № 9121/2015г., VI отд.;
Решение № 6553 от 02.06.2016г. на ВАС по адм. д. № 11079/2015г., VI отд.;
Решение № 7773 от 27.06.2016г. на ВАС по адм. д. № 12748/2015г., VI отд.;
Решение № 10491 от 10.10.2016г. на ВАС по адм. д. № 13402/2015г., VI отд.;
Решение № 10805 от 17.10.2016г. на ВАС по адм. д. № 95/2016г., VI отд.;
Решение № 13195 от 05.12.2016г. на ВАС по адм. д. № 1289/2016г., VI отд.;
Решение № 4717 от 18.04.2017г. на ВАС по адм. д. № 4364/2016г., VI отд.;
Решение № 15602 от 19.12.2017г. на ВАС по адм. д. № 12418/2016г., VI отд.;
Решение № 2543 от 27.02.2018г. на ВАС по адм. д. № 6881/2017г., VI отд.;
Решение № 327 от 09.01.2019г. на ВАС по адм. д. № 2853/2018г., VI отд.;

Решение № 3676 от 10.03.2020г. на ВАС по адм. д. № 7764/2019г., VI отд.;
Решение № 5177 от 23.04.2021г. на ВАС по адм. д. № 2805/2021г., VI отд.

Ясно очертаните две групи решения по дела във връзка с приложение на нормата на чл. 82, ал. 1 от КСО се явяват противоречива съдебна практика по формулирания въпрос при решаване на споровете от ВАС. Броят на съдебните актове, в които се застъпват противоречиви становища по въпроса в случая, надвишава възприетия в практиката на ВАС с ТР 2/2012г., ТР 2/2011г. и ТР 6/2008г., а така също и с ТР 2/2011г. на ОСГК и ОСТК на ВКС и свързан с допустимостта на искане за приемане на тълкувателно решение.

Изхождайки от разпоредбата на чл.124, ал.1 от ЗСВ, както и съобразявайки преждеказаното, се обосновава извод за наличие на необходимост от приемане на тълкувателно решение от Общото събрание на колегиите във Върховния административен съд.

Поради изложеното и на основание чл. 125 от Закона за съдебната власт правя следното

ИСКАНЕ:

Общото събрание на колегиите във ВАС да приеме тълкувателно решение по следния въпрос:

Представлява ли стажът по чл. 294, ал. 1 от Закона за съдебната власт, който полагат дипломираните юристи по специалност „Право“, част от „срока на обучение“ и смятат ли се те за учащи по смисъла на чл. 82, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване?

С УВАЖЕНИЕ,

ИВАН РЕШЕВ
ГЛАВЕН ПРОКУРОР НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ:

